

Skåtøyhøst – roen har senket seg!
Ta turen til Skåtøy og nyt stillheten
til lands og til vanns.
I skogen lokker i alle fall steinsopp
og smørsopp og det er fremdeles
tid til et siste kafebesøk
Den er **helgeåpen ut sep.** (sjekk)
+ lø 20 oktober kl 18 kan du få
med deg Skåtøyfenomenet
"menighetspub"

epost: linda-hoy@hotmail.com
mobil: 99234828

Grønne Havet Suppe i sentrum?

*Det uforglemmelig slagord fra leder av
Supperådets "Balle Klorin" i en NRK sketsj
på 1960 tallet passer godt til parsell-
dyrkernes høsttakkefest.*

*I alt møtte et 50 talls store og små opp.
Maten smakte godt og den var svært så
korteist - begrenset til maksimalt 25 meter.*

*Årets lokale krabbefiske er
elendig - mye krabbe, men nesten
alle er tomme for mat. Heldigvis
kan krabbekokeren brukes til
fangsten på Grønne Havet også.*

Med tidenes tørkesommer er det godt
gjort å dyrke noe i det hele tatt på et tørt
hav, og utallige er de vannkanner båret
fram til åkerlappene for å få dette til.

Parselldyrking er mye mer enn dyrking
av mat. Sjelen foredles fordi det er sosialt
og trivelig. Kroppen foredles ved fysisk
arbeid. Intelletet foredles ved læring,
erfaringsutveksling og "grunnforskning".
Fremtiden sikres ikke minst fordi barn og
barnebarn er med å lærer mye om hva
som må til for å skaffe mat på bordet.

Parsellhaven driver nå på femte året og
har for tiden også ledig en åkerlapp for
interesserte.

Tor d

foto Cecilie Gjersø

*Grønnsakgjengen på Skåtøy inviterte alle til
«et åpent hav» hvor det ble servert
rødbetsuppe, grønnsakssuppe, grillet mais
grønnkålsnacks og grønne salater.*

Blomsterprakt er det også plass til på Havet.

Gourmetmat

Med årets tørkesommer har vår trofaste delikatesse Kantarell i år glimret med sitt fravær. Selv på soppmafiaens hemmeligste steder har den sviktet.

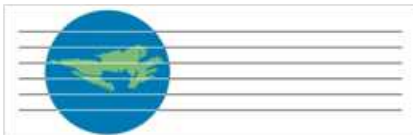
Så kom regnet og ikke lenge etter dukket Steinsoppen opp – en delikatesse som overgår kantarellen både i smak og markedsverdi.

Uforskammet nok dukker den opp over natten i veikantene - lett tilgjengelig for alle som er der til rett tid. Den vokser ekstremt fort – kommer over natten og neste natt spises den opp av Tordivler, mark eller snegler hvis du ikke slår kloa i den i rette øyeblikk.

To eksemplarer som dette og vips har du et måltid for to i Michelin klasse.

Tor d

Skåtøy - Sangpoetens møtested

Konsert på Lokalet 15. sept.

Med 50 år som visesanger hadde Lars Klevstrand funnet fram til et knippe viser (til dels gamle og glemte?) med tekst og budskap som holder mål den dag i dag.

Her fikk ca 50 publikum ikke presentert dagens typiske glatte, lettvinde, syntetiske og elektroniske musikk og tekst. Tankevekkende og viktige tema – til dels vanskelige og alvorlige, var en rød tråd i konserten. Med tekst i forgrunn ble det hele elegant støttet og utbrodert av Lars på gitar, godt hjulpet av Carl Morten Iversen på bass og Guttorm Guttormsen på saksofon og fløyte – de to sistnevnte med lang og allsidig musikalsk fartstid godt forankret i jazzmusikken.

I skjærgården og på Skåtøy var det før i tiden en sterk og levende musikktradisjon, noe blant andre Alf Cranner satte stor pris på.

For 25 år siden var Lars Klevstrand på besøk i Åsvika hos Ester, Trygve og Trygve Bjørn Åsvik. Trygve Bjørn spurte da Lars "kan du den derre Taubevisa med

den norske hesten?" Lars ble forundret og fasinert over at fiskeren Trygve Bjørn kjent til teksten i Evert Taubes vise "Innbjudan til Bohuslän" - derfor var det ekstra hyggelig at han åpnet konserten med akkurat den visa for å hedre Trygve Bjørn, Åsvika og Skåtøy.

Konserten ble avsluttet med "Riv ned gjerdene" (oversatt fra chilenske Pablo Neruda) og folk kunne da gyve løs på mat og drikke etter nok en god musikkopplevelse i Sangpoetens regi.

Både Sangpoetene og Skåtøypublikum fikk skryt av Lars og musikantene "dere aner ikke hvor viktig det er at fremdeles noen har en arena der tekst og poesi prioriteres og verdsettes" – dagen før hadde de spilt i Fredrikstad (en annonsert utekonsert som ble flyttet inn) for kun et titalls frammøtte publikum.

Lokalstyret og sangpoetene tjuvstartet vinterens middager på Lokalet.

Hønsfrikassé – med Thai-vri smakte fortreffelig, vi takker og bukker for den innsatsen også.

Sangpoetene ønsker å holde det gående noenlunde i samme leia som tidligere og minner derfor publikum om at vi er helt avhengig av oppslutning fra dere for å kunne fortsette.

Tor D 2

Skåtøy Vel informerer.

Høstens medlemsmøte holdes på Lokalet onsdag 17. oktober kl. 18.00. Det blir servert kaffe og kanskje også noe søtt å bite i. Saksliste for møtet er:

- Godkjenning av innkalling.
- Bevilge 30.000 kr til bygging av leskur / søppelskur på Skåtøybrygga.
- Bredbåndsutbygging på Skåtøy. Styret har invitert Karl Arnfinn Wiik.
- Skilt med 5-knop ved ledlyset ved innkjøring til Vennevika

Velet har også fått sin egen mailadresse: styret.skatoysel@gmail.com.

Alle henvendelser til velet skal sendes til denne mailadressen.

Styret i Skåtøy Vel

Båtopptak

Første båtopptak blir fredag 12. oktober. Vil du ha opp båten din denne dagen, må du kontakte Trygve B. så tidlig som mulig. Tlf. 35991283/92057168.

Eller du kontakte Bjørn Tore Finsrud på tlf. 90081102.

Neste båtopptak blir så seint som væretillater det.

Trygve Braatø

Mellomyra

Mellomyra fritidsforening ønsker å innvitte alle på Skåtøy til å bruke Mellomyra og støtte oss med "grasrot andelen".

Det blir en høst/ rydde dugnad etter hvert. Tidspunkt ikke satt ennå.

Bildet er fra forestillingen Tinnsoldaten. Den ble desverre dårlig besøkt grunnet arrangement-kræsje med Skåtøy skogsprint.

Vidar. Mellomyra Fritidsforening

Månedens båt Et flak av en båt? feil på kartet!

I augustutgaven av Flaskeposten står på trykk en båthistorie som inneholder feil som bør korrigeres så ikke sjøfarende villedes og risikerer forlis.

Redaktøren, som anses å være både en erfaren koggfører og en god kartleser, supplerte undertegnede båthistorie med et kartutsnitt. Men han har tatt feil av stedet. Han har ikke lest teksten. I den blir lengde- og breddegrader supplert med kulturhistoriske innslag, gjennom beskrivelse av hyttearkitektur før og nå, og den våkne leser vil ut fra det forstå hvilket sund vi gikk gjennom før vi møtte det omtalte flaket, som hadde flytta på seg siden sist.

Jeg sender derfor historien inn på nytt, med bilder, slik at redaktøren (og eventuelle andre) får med seg hvor dette er.

Området som redaktørens innskutte kart viser til byr også på en rekke utfordringer, det skal han få til sitt forsvar.

På en padletur i morges så jeg flere umiskjennelige røde og blå avsetninger på grunnene deromkring. Men de er ikke fra min kogg. Jeg la meg en gang på hjul etter Frank Gundersen gjennom området, og lærte meg de elegante kurvene som fører deg trygt gjennom helt til du ser storhavet.

*Vennlig hilsen
Dr Trond*

Redaksjonen tar inn over seg berettiget kritikk for lettvindt journalistikk når båer plasseres feil på kartet.

Vi beklager på det sterkeste og lover i tråd med pressens "Vær varsom plakat" og sjøfartsdirektoratet (SD) sine "EFS - Etterretninger for sjøfarende" å ta seriøse båoutforskere mer på alvor (ref forrige Flaskepost) – en feilplassert båt kan få katastrofale følger med skvalp i rosevinsglass, framprovosert fødsel og det som verre er.

Fra min ungdomstid har jeg også vage erindringer om "min båt" på kartet. Jeg var med onkel Finn på koggstur rundt Skåtøy med bestemor og to gamle tanter for over 50 år siden. Hverken bestemor eller i allefall ikke tantene var, for å si det mildt, særlig sjøvant.

I god koggfart kjørte Finn på den omtalte båen, hekksjøen fra fra koggen brøt i tangtufser på på nesten tørt land på begge sider av koggen. Da skjedde det et mirakel – tantene hylte og skrek i berettiget redsel for forlis, men koggen var ikke "neatt" noen ting? og onkel Finn kjørte videre uten å fortrekke en mine.

En lignende historie er kun tidligere omtalt i "Andre Mosebok 14, 21-23" da Moses på flukt delte Rødehavet i to.

Riktig nok var tantene aktive medlemmer av frikirken, men om det er nok til å dele et båeflak i to har jeg og onkel Finn grunnet på siden.

Denne redegjørelsen er sendt SD til etterretning så får vi se om slike viktige supplerende opplysninger etterhvert blir å finne på sjøkart nr 6.

Flakene av noen båer er merket med kryss - båene er såvidt vites ennå navnløse. Kanskje mer lokalkjente har noen navn allerede? - ellers foreslår jeg Arkitekten og Moses

Sofalektyre?

Forfatteren Sven Kærup Bjørneboe - med 40 års fartstid på Skåtøy/ Nyland - deler det han kaller "sofalektyre" med oss.

Øya vår er bakteppe i flere av hans skjærgårdsbøker (Utgitt på Aschehoug forlag). Bøkene kan være vanskelig å få tak i, men fins på bibliotek og noen er digitalt tilgjengelig på

[Nasjonalbiblioteket](#).

MUNCH, GIERLØFF – OG EN SOFA

Angående den sofa som skal ha tilhørt innboet i Edv. Munchs villa på Ekely og etter sigende ble flyttet til Dønvig gård på Skåtøy i 1944 av vennene Christian Gierløff:

Denne sofaen ble senere solgt til en Osломann. Selger; *Harald* Gierløff, Christian Gierløffs sønn og arving. Kjøperen har ytret ønske om litt bakgrunnstoff samt om jeg kan sannsynliggjøre, eventuelt verifisere, at den omtalte sofa virkelig har tilhørt Edvard Munch... hvilket jeg ikke betviler.

Litt om Christian Gierløff (1879 – 1962). I sin tid en kjent publisist og forfatter med et omfattende forfatterskap; bøker om skogbruk, byggeskikk, sjøfart, sosial boligpolitikk – og biografier... om Kinck, Trygve Andersen, Bjørnson og vennene Knut Hamsun og Edvard Munch. Han var en sentral støtte-spiller for Hamsun i rettsoppgjøret etter krigen, til tross for at Gierløff selv «tilhørte» den allierte side (anglophil som han var, både før, under og etter krigen). Blant annet fikk han presset gjennom at *han*, og ikke uniformerte politifolk, skulle følge Hamsun på toget fra Oslo til Grimstad hvor rettsaken skulle finne sted. Så Hamsun slapp den ydmykelsen i det minste...

Gierløffs vennskap med Edv. Munch gikk langt tilbake.

De var også i slekt. Det var et fortrolig vennskap som varte livet ut. Korrespondansen de to imellom, og biografien han skrev om Munch, vitner om det.

Ved Munchs død i 1944 ble det vennens oppgave å rydde opp i villaen på Ekely (senere revet...). I følge Gierløffs sønn *Harald*, han hjalp til med oppryddingen (den gang enogtyve år gammel,) rådet et gresselig rot og kaos i alle rom... slik den gamle Munch selv villa ha det og trivdes i. Harald nevnte ofte for meg dette ryddearbeidet og hvor sterkt inntrykk det hadde gjort. Det var ved den anledning en av Munchs sofaer (han eide flere) havnet hos Christian Gierløff; kommunen var ikke interessert, de hadde lagringsproblemer nok med det øvrige møblement. Denne sofaen – ble som nevnt fraktet til Gierløffs eiendom Dønvig Gård på Skåtøy, i seg selv et museum... fylt med en av Norges største private boksamlinger, kunst og antikviteter... og frem for alt kuriosa.

Ad Munch og Christian Gierløff. Kjent er Munchs store portrett, helfigur, av Gierløff iført gul kappe. Raderinger av Gierløffs kone, og barna. Osv. Nær kontakt både i Oslo, Hvitsten (de seilte sammen på fjorden), Åsgårdstrand – og i Kragerø under Edv. M's år der, med Skåtøy innen synsrekke. — Gierløff eide en stor samling Munch-grafikk, gav fra kunstneren oppgjennom årene...; i den sammenheng bør nevnes at Gierløff donerte hele grafikk-samlingen til Island da landet løsrev seg fra Danmark. Disse grafiske bladene dannet grunnstammen i Islands «Nasjonalgalleri», hvilket var Gierløffs intensjon med donasjonen.

Tor d

Da gamle Christian G døde (1962) overtok hans sønn *Harald* Dønvig Gård. Sofaen fra Ekely fulgte selvsagt med i arven.

Omkring 1977 kom undertegnede inn i bildet; Harald var da i femtiårene, ca tyve år eldre enn jeg, som er født i 1943. Jeg hadde vært på jakt etter en hustomt i skjærgården, ytterst i havgapet, og ble tipset om Harald Gierløff og Dønvig Gård på Skåtøy ved Kragerø. Han kjente litt til meg, av omtale, og hadde jo selv litterære ambisjoner (ved siden av sin lærergjerning). Tomt fikk jeg kjøpt, pussig nok – uvillig som han ellers var med å stykke opp den svære eiendommen og omgjøre farsarven i kontanter. I løpet av de neste *trediv*e årene (han ble nærmere 87 år) inntil han døde gikk han ut og inn hos meg, og jeg hos ham. Et samvær både *in vino* og ellers, våre samtaler dreide seg ofte om Edvard Munch, og Christian Gierløffs vennskap med ham. Og selvsagt også om denne berømmelige *sofaen*, dens forhistorie. At den virkelig hadde stått på Ekely rådet det hos meg i alle fall ingen tvil. Og hvorfor i all verden skulle jeg tvile på det? Såpass godt kjente jeg Harald at han umulig kunne ha diktet dette opp, og hvorfor skulle han i så fall gjøre det? Med familiens nære og beviselige tilknytning til Munch? – Enkelte av Munchs (håndskrevne) brev til faren var også i Haralds eie (og adskillige av Hamsuns... siden utgitt i bokform). Han var mer stolt av disse brevene enn av sofaen; det hendte vi bladde i dem og moret oss over enkelte gode formuleringer. – Noe av dette Munch – Gierløff stoffet – formidlet av Harald G. – har jeg brukt i et par av mine egne bøker, til Haralds glede. Særlig i den skjærgårdsboken hvor både gamle Christian og den etterhvert like gamle sønnen er portrettert; Christian under navnet «Baronen på Skåtøy», og Harald som Baronens sønn.

Haralds respekt for skrivende folk var for inngrodd hos ham til å holde meg for narr når det gjalt disse Munch-sakene, enn si bløffe meg når det gjaldt f.eks. den sølle sofaens historie, dens proveniens. Som sagt: Hvorfor skulle han det... han som selv var tilstede på oppryddingen på Ekely, en hendelse han aldri glemte.

Med dette skriv kan jeg underskrive på at Munchs sofa – den som sto på Dønvig Gård og som jeg selv så og hørte omtalt noen hundre ganger – *må* (både av historiske og psykologiske grunner, om noe slikt kan sies om en sofa!) ha tilhørt Edv. Munch. Ingen tvil om det.

Mitt erindringsbilde av Harald Gierløff: Han sitter i slåbrok, en blåstripet slåbrok under det svære kastanje-tuntreet på Dønvig Gård... med en slitt tropehjelm på hodet, til beskyttelse mot fallende kastanjer... og han leser i bok, det er poesi han leser, det er en bok av den engelske poet *Auden*.

En slik mann gidder ikke lyve om en sofas proveniens. - Fred over hans minne. I dag er det finansfolk og utbyggere som herser på Skåtøy.

Sven Kærup Bjørneboe

Det skjer på Skåtøy

 SKÅTØY KAFÉ **Høståpent - hjertelig velkommen til oss**
[sjekk hjemmeside](#)

I september holder vi åpent: (sjekk på nett endr. kan forekomme)
Fredag (17-22), Lørdag (12-22) og Søndag (12-21)

I oktober er kafeen åpen grupper ved spesielle behov og ønsker
Lørdag 20 okt kl 18 er den åpen for "Menighetspub"
Har du et behov? ta kontakt med kafeen (Dennis 95763150)
(sjekk på nett for hva som skjer og eventuelle endringer).

Huskestua – ser i gang med høstsesongen
Alle er velkommen på Lokalet mandag kl 1800 på følgende datoer.
1.okt - 22.okt - 12.nov - 3.des

Styret

Skåtøy Vel informerer.

Høstens medlemsmøte holdes på Lokalet onsdag 17. oktober kl. 18.00.
Det blir servert kaffe og kanskje også noe søtt å bite i.
På sakslisten finner vi blant annet orientering fra Karl Arnfinn Wiig om
bredbåndutbygging på Skåtøy.

Hele sakslista finner du på side 3.

Velkommen/ Styret

Sjekk på nett? Tidligere Flaskeposter? Skole?

Skåtøy Kirke

Søn 14. okt kl. 11.30: Gudstjeneste med etterfølgende sammenkomst på Lokalet for gullkonfirmantene.
Prest Harald Gulstad, organist Jorunn Myre.
Offer til Litauenhjelpen. Velkommen!

Lør den 20. okt kl. 18: Menighetspub på Skåtøy kafé.
Til diskusjon « Hva skal skje med Skåtøy kirke i framtida? ».
Innledning av Tor Dønvik m.fl.
Musikk og allsang ved organist Jorunn Myre.
Vi spanderer pizza. Velkommen!

Menighetsrådet

Lokalet - vårt eget hus. Høst- og vinter program!

Vi ønsker også denne høsten og vinteren å invitere til hyggelige middager på Lokalet og håper mange vil benytte seg av tilbudet.
Åpningstider og andre detaljer kommer senere, men hold av datoene folkens.

Påmelding til Inger Lise på tlf/sms 901 77 628 senest mandagen før.

Søndag 21 Oktober 2018: Søndagsmiddag fra kl. 16.00

Lørdag 24 November 2018: 6 retters middag ved Dennis.

Søndag 9 Desember 2018: Julemesse.

Lørdag 12 Januar 2019: Øl smaking ved Per Morten og Jan.

Lørdag 16 Februar 2019: Thai mat ved Jan.

Søndag 17 Mars 2019: Barnemiddag ved Trine.

Styrene for Lokalett

Knud — På tiltalebenken?

Jeg sitter i Dønвика og gjør ferdig Flaskeposten mens ekstremværet Knud i følge yr.no og alle andre media herjer, og alle melder de farevarsel rødt.

Dønвика er svært værutsatt mot vind fra sørvest, i et solglimt mellom regnskurene ser jeg at en svanefamilie ligger værfast bak de innerste skjær i bukta, men er det ekstremvær?

Ekstremvær er det først når alle hønsa på Jæren blåser over til Engeland og sendes tilbake med Englandsbåten uka etter uten en fjær på kroppen – slik fiskeren og fortellerlegenden Harald Postmyr før i tiden beskrev dårlig vær.

Ekstremvær - for noe tull, når ble en vanlig høststorm ekstrem? Høststormene kommer like sikkert som hummerfisket (som før i tiden startet i september). Da var dette ikke ekstremt, men helt normalt er det fremdeles for oss som bor ved kysten.

Hva har skjedd?

Har selv meteorologisk institutt blitt tabloid?

Klimaendringer fører til at værlaget på vår del av kysten har blitt mildere, mer vestlandsvær – med noe hyppigere kraftig vind og regn, men ekstremt? – som sagt for noe tull!

Ved litt surfing på nett finner vi kanskje litt av forklaringen – den største faren det advares mot er *trampoliner* tatt av vinden? (som en oppslått parasoll også tas av vinden når det blåser). Det peker mot det egentlige problemet – moderne menneskelig adferd, udugelighet og manglende respekt for erfart kunnskap og tradisjoner.

Vi bygger hus, hytter og anlegg for å få best mulig utsikt og nærhet til sjøen, – der man før bygde i pakt med natur og terreng i ly for vær og vind. Båteiere er nå typisk byfolk med manglende elementær kunnskap og erfaring både med bruk av båt enn si å fortøye den skikkelig i dårlig vær, – og det hjelper ikke at båtparken nå hovedsakelig består av overdimensjonerte plastbaljer med stort vindfang.

I boligstrøk med store takflater, asfalterte veier og plasser renner regnvann nå raskt unna, – der vannet før rant sakte og ble absorbert i terrenget; tilsvarende gjelder for moderne jordbruksarealer; nedgravde veier blir fylt av vann fordi drenering er underdimensjonert, – slikt blir det såkalt ekstrem flom av.

Norske E-verk er mer opptatt av børsvirksomhet på kraftmarkedet en av å rydde linjetraseer og høye trær faller over ende – noe som er helt normalt i sterk vind.

Alt dette koster enkeltpersoner, forsikringsselskaper og fellesskapet store summer hvert år og et tabloid ekstremvær får skylda. En vanlig høststorm får skylda for vår menneskelig udugelighet og idioti – stakkars Knud!